

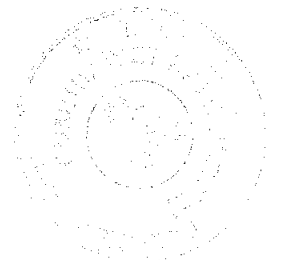
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 25 Ocak 2013
Sayı: 758

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

1136 sayılı Avukatlık Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi ile gerekçesini ekte sunuyorum.
Gereğini arz ederim.

Av. Gürkut ACAR
Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe				
Esas Komisyon	Adalet				
Tarih:	08 Şubat 2013		E. No: 2/1207		
Yan.Üzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.	
	16	16	16	16	
TBMM BAŞKANLIĞI					

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
25 Ocak 2013	1
Numara:	

T B M M	
KÜTÜPHANE VE ARŞİV İZEM. BAŞKANLIĞI	
25 Ocak 2013	
No:	176625

GENEL GEREKÇE

Yargının sağlıklı işleyebilmesi ve adaletin gerçekleşmesi için yargının üç temel organı olan iddia, savunma ve karar organlarının eşit ve yeterli olanaklara sahip olması zorunludur. Türkiye’de ise böyle bir sistemin kurulamadığı görülmektedir. Hakimler ve savcılar, yargının diğer kurucu unsuru olan avukatlara göre daha ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Bu durum adaletin gerçekleşmesinde de zaman zaman sıkıntılara yol açmaktadır.

İngiltere ve Amerika’da avukatlık mesleği aynı zamanda bizdeki noterlik yetkilerini de kapsayan bir kurumlaşma örneğidir. Türkiye’de ise avukatlık meslek alanı son dönemde giderek daralmıştır. Bunun sonucu olarak da avukatlar geçim sıkıntısı yaşamakta, binlerce avukat günü kurtarma telaşı içinde koşuşturmaktadır. Kirasını ödeyemeyen, sosyal sigortalar primini ödeyemeyen bu nedenle yıllarca sonra emeklilik haklarını kazanamayan bir çok örnek önümüzde durmaktadır.

Bugün baro yönetim kurullarının her toplantısında toplam sürenin dörtte üçü disiplin dosyalarının tartışılması ile geçmektedir. Bunun nedeni, meslek kurallarının ihlalinin yoğun olmasıdır. Disiplin cezaları nedeniyle avukatlık mesleğinden ihraç edilmiş insanların sayısı da gittikçe artmaktadır.

Avukatlık mesleğinin güçsüzleştiği bir ortamda vatandaşların hakkının ve hukukunun korunması zorlaşacaktır. Hukuk devleti ve demokrasi bundan zarar görecektir.

Hukuk sistemi bir devletin varoluşunu ve devamının güvencesidir. Bu nedenle hukukçular da istisnai bir mesleğin sahipleridir. Yargıçların, avukatların ekonomik rahatlık içinde olmaları mesleklerini dürüstlük içinde, huzur içinde yürütmelerinin güvencesidir.

Ayrıca yargı sistemine özel yetkili mahkeme ve özel yetkili savcı kavramlarının girmesinin ardından, avukatlara yönelik kimi soruşturmalarda gerekli özenin gösterilmesi bir yana kanun hükümlerinin bile uygulanmadığı görülmektedir. Bu tür uygulamalar kabul edilebilir değildir. Bu örnekler, avukatlık mesleğine, bu görevin en rahat şekilde yapılabilmesi için tanınan hakların ve sağlanan güvencelerin sağlamlaştırılmasına ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

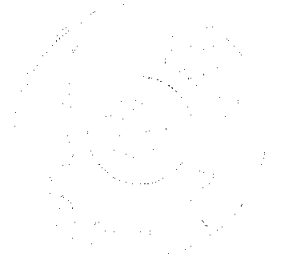
Savunma hakkının güçlendirilmesi için avukatların ekonomik bağımsızlığının sağlanması zorunludur. Bu nedenle avukatlık mesleğinin alanı genişletilmeli, patent vekilliği, işlem denetçiliği, gayrimenkul satış sözleşmeleri ve finansal kiralama sözleşmelerini yapma yetkisi avukatlara verilmelidir. Ayrıca belirli büyüklüğü ulaşmış şirket, kooperatif, meslek odaları ve sendikaların avukat çalıştırması zorunlu olmalıdır.

Avukatlık mesleğinin onurunun korunması için hakim ve savcılarla aralarındaki ayırıcı uygulamalara da son verilmelidir. Avukatlarla ilgili soruşturma izinlerinde yalnızca Adalet Bakanlığı’nın yetkili olması da doğru değildir. Soruşturmalarda, Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcilerinden oluşacak kurulun yetkili kılınması sağlanmalıdır.

Ayrıca Türkiye Barolar Birliği ile baroların bağımsızlığını zedeleyen ve 12 Eylül darbe zihniyetini yansıtan düzenlemelerin ayıklanması gereklidir. Bu kapsamda Adalet Bakanlığı’nın Türkiye Barolar Birliği ve baroları denetleme yetkisi, faaliyetlerin

durdurulması ile ilgili dava açma yetkisi savunmanın bağımsızlığı ile bağdaşmamaktadır. Böylesi yetkilerin olduğu sistemde yargı bağımsızlığından söz edilemez.

Kanun teklifi ile avukatlık mesleğinin ekonomik bağımsızlığı ve savunma dokunulmazlığının güçlendirilmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yalnız Avukatların yapabileceği işler ile şirket, kooperatifler, meslek odaları ve sendikaların avukat çalıştırma yükümlülüğü düzenlenmiştir.

Madde 2- İş takipleri ve dosya inceleme esasları düzenlenmiştir.

Madde 3- Adliyelerdeki hizmetlerde hakim, savcı ve avukatlar arasında eşitliğin sağlanması, adalet hizmetlerinin sağlıklı yürütülmesi için baroların katkı verebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- Avukatlara karşı işlenen suçlar kapsamına haciz ve icra yerlerinde işlenen suçların da alınması amaçlanmıştır.

Madde 5- Avukatlarla ilgili soruşturmalarda Türkiye Barolar Birliği'nin de karar süreçlerine katılması, avukatların büroları ve konutları ile birlikte araçları ve çantalarının da mahkeme kararı ile aranması düzenlenmiştir.

Madde 6- Avukatlık yetkilerini kanuna aykırı şekilde kullananlara bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezası verilmesi öngörülmüştür.

Madde 7- Kamuda çalışan avukatlar ile düzenli geliri olmayan, engelli ve 65 yaşını doldurup fiilen avukatlık yapmayanların baro kesenekleri düzenlenmiştir.

Madde 8- Kamu avukatlarının baroya levhasına yazılma yükümlülüğü düzenlenmiştir.

Madde 9- Baroların dava açma yetkisi ve protokoldeki yerleri düzenlenmiştir.

Madde 10- Adalet Bakanlığı ile Cumhuriyet Başsavcılığının barolarla ilgili faaliyetten men davaları açmasına olanak sağlayan hükümlerin yürürlükten kaldırılarak, baroların bağımsızlığının güçlendirilmesi engellenmiş amaçlanmıştır.

Madde 11-Avukatlık ücretleri ve avukatlar arasında paylaşım ve dayanışmayı arttırmaya dönük olarak oluşturulacak havuz hesabı düzenlenmiştir.

Madde 12- Karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücretlerinin sınırları belirlenmiştir.

Madde 13- Kadın ve çocuklara yönelik şiddet olaylarının arttığı bu dönemde, mağdurlara maddi koşula bağlı olmaksızın acil hukuk desteği verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 14- Topluluk sigortası kaldırıldığından konusuz kalan madde yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 15- Kamu avukatlarının baroya kaydı zorunlu hale getirildiğinden, bu madde yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 16-Türkiye Barolar Birliği ve baroları temsil eden avukatların uluslararası toplantı ve kongrelere katılırken, Adalet Bakanlığı'na bilgi verme zorunluluğu kaldırılmıştır.

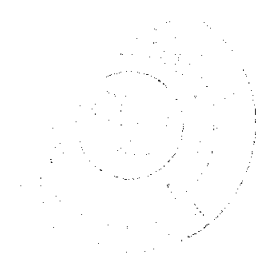
Madde 17- Türkiye Barolar Birliği ve baroların denetimi üyeleri tarafından yapılabileceğinden, Adalet Bakanlığı'nın denetim yetkisinin kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 18- Zorunlu müdafiliklerde ücretin, avukatlık asgari ücretinden az olmaması amaçlanmıştır.

Madde 19- Zorunlu müdafilik ücretinden Katma Değer Vergisi alınmaması önerilmiştir.

Madde 20- Yürürlük maddesidir.

Madde 21- Yürütme maddesidir.

AVUKATLIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci 1 inci fıkrasındaki “bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek” cümlesinden sonra gelmek üzere, “marka ve patent vekilliği yapmak, gayrimenkulün aynına ilişkin sözleşmeleri ve işlemleri yapmak, Türk Ticaret Kanunu’ndaki ticaret şirketi işlem denetçiliği yapmak, arsa payı karşılığı kat yapım sözleşmesi ve gayrimenkul satış vaadi sözleşmesi yapmak, finansal kiralama sözleşmesi yapmak”, 3 üncü fıkrasının 2 nci cümlesi “Türk Ticaret Kanunu’nun hükümlerine göre kurulmuş olan bütün şirketler her türlü kooperatif ve en az yüz bağımsız bölümden oluşan toplu yapı üst yönetimleri, beyan edilen yıllık geliri net 500 bin Türk Lirası’nı geçen bütün esnaf, ticaret erbabı, serbest meslek mensupları, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu’na tabi olarak kurulmuş bulunan Esnaf ve Sanatkar Odaları, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birlikleri, Esnaf ve Sanatkarlar Federasyonları, Meslek Odaları ve Meslek Odaları Birlikleri, İşçi ve İşveren Sendikaları ile Konfederasyonları en az bir sözleşmeli avukat bulundurmak zorundadır” ve 3 üncü fıkra da geçen “iki aylık” ibaresi, “10 aylık” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 46 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 46- Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya ilgili baroca verilmiş kimlik belgesi taşıyan katibi benzeri yollarla örnek aldırabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tâbi değildir.

Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava, takip ve soruşturma dosyalarını inceleyebilir. Dosyayı incelemesi, avukatın dilekçe vermesi veya bir belge imzalaması gibi herhangi bir koşula bağlanmaz. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.

MADDE 3- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 50 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yüksek mahkemelerin ve ilk derece mahkemelerinin binaları, eklentileri, otopark ve bahçeleriyle ilgili olarak avukatlar, hakim ve savcılarla eşit haklara sahiptir; avukatlar ayırimcılığa tabi tutulamaz.

İlk derece mahkemelerinin ve icra dairelerinin binalarının yapımı veya tadilatı sırasında o ilin barosunun da görüşü alınır.

Baro başkanı ile yetki çerçevesindeki adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları ve idari yargı adalet komisyonları her ay adalet hizmetlerinin yürütülüşüne ilişkin değerlendirme toplantısı yaparlar.”

MADDE 4- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 57 nci maddesine “avukata” ibaresinden önce gelmek üzere “veya haciz ve icra mahallerinde” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 58 inci maddesinin 1 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Adalet Bakanlığınca görevlendirilen ve hakim sıfatı taşıyan bir başkan ile iki üyeden ve Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu’nca bir dönemliğine seçilen iki asil iki yedek üyeden oluşan komisyonun vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı tarafından

yapılır. Mazeretli asıl üyenin yerine yedek üye toplantıya çağırılır. Avukat bürosu, konutu, taşıtı ve yanında taşıdığı çantaları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü hali dışında avukatın üzeri aranamaz.”

MADDE 6- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 63 üncü maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemde bulunanlara bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.”

MADDE 7- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 65 inci maddesinin 1 inci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere “Kamuda çalışan avukatların baro keseneği çalıştıkları kurumlar tarafından ödenir.” cümlesi ve 3 üncü fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan hangi adla olursa olsun düzenli gelir elde etmeyen ve meslek kıdemi üç yıla kadar olan avukatlar ile engelli olduğunu belgeleyen avukatların ve fiilen avukatlık yapmayan 65 yaşını doldurmuş baro levhasına kayıtlı avukatların baro keseneği bu kanunun 81. maddesi uyarınca asgari haddeden belirlenir.”

MADDE 8- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 66 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu yükümlülük kamuda çalışan avukatları da kapsar.”

MADDE 9- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 76 ncı maddesine 2 nci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş, 3 üncü fıkrası 4 üncü fıkra olarak aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Barolar, birinci fıkrada yazılı konularda dava açmak, açılan hukuk davalarına davacının veya davalının, ceza davalarına Cumhuriyet Başsavcılığının yanında katılmak yetkisine sahiptirler.”

“Protokolde baro başkanları, İl Cumhuriyet Başsavcısı ile yan yana yer alır.”

MADDE 10- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 77 nci maddesinin 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 uncu fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 164** – Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder.

Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.

Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılamaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir. Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti

tamamlanması, ıslah veya ek dava açılması suretiyle dava değerinin arttırılması halinde artan dava değeri, ücretin belirlenmesinde hesaba katılır. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.

Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekalet ücreti kararlaştırılamaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir.

Avukatlık asgari ücret tarifesinde yazılı vekalet ücretinin avukatın bağlı bulunduğu baroya yatırıldığına ilişkin belgenin dava açılırken dilekçe ekinde sunulması dava şartıdır. Bu belgenin bulunmaması halinde dava açılmamış sayılır. Baroya yatırılan asgari ücretler üzerinden yüzde on tutarında bir kesinti, avukatlar arasında dağıtılmak üzere oluşturulacak bir havuz hesabına aktarılır. Kesinti yapıldıktan sonra kalan miktar en geç onbeş gün içerisinde ilgili avukatın hesabına yatırılır. Bu havuz hesabının kuruluşu ve işleyişi ile ilgili yönetmelik Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanır.

Dava sonunda, kararla tarifeyle dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez. Yargı mercilerince hükmolunacak avukatlık ücretinin iş sahibine veya üçüncü kişilere kısmen dahi olsa devrini öngören sözleşmeler geçersizdir.”

MADDE 12- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 169 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Madde 169-** Hangi sebeple olursa olsun, yargı mercii avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla avukatlık ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar veremez.”

MADDE 13- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 176 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Şiddet mağduru kadın ve çocukların acil ihtiyaç duyduğu hukuki yardımların verilmesinde mağdurun maddi durumuna bakılmaz.”

MADDE 14- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 190 ıncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Ek 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 16- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Ek 2 nci maddesinde geçen “Adalet Bakanlığına bilgi vermek suretiyle” ibaresi, madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 17- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Ek 4 üncü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 18- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 150 nci maddesinin 4 üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliği’nin görüşü alınarak ve avukatlık mesleğinin gerekleri dikkate alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Zorunlu müdafilerin ücretleri, bu kanunun 168 inci maddesi kapsamında tespit edilen asgari ücret tarifesinde belirlenenden aşağı olamaz. Zorunlu müdafilerin ücretleri ve görevlerini yerine getirirken yaptıkları masraflar, ilgili baro tarafından ödenir.”

MADDE 19- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 2 inci fıkrasının (e) bendine “zorunlu müdafilik ücretleri,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 20-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

